

Ohje henkilöturvallisuusselvityshakemuksen täyttämiseen

Tämä ohje on tarkoitettu avuksi henkilöturvallisuusselvityshakemuksen täyttämiseen. Täytä turvallisuusselvityshakemus huolellisesti, jotta käsittelyprosessi olisi mahdollisimman sujuva.

Suojelupoliisi ei käsittele puutteellisesti täytettyjä turvallisuusselvityshakemuksia.

Puutteelliset hakemukset palautetaan takaisin turvallisuusselvityksen hakijalle eli hakijaorganisaatiolle tai toimeksiantajalle.

Henkilöturvallisuusselvitysmenettely perustuu turvallisuusselvityslakiin (726/2014).

Henkilöturvallisuusselvityksen tekemisestä *on aina* ilmoitettava selvityksen kohteelle eli rekrytoitavalle tai työntekijälle etukäteen. Ilmoitus voidaan tehdä esimerkiksi avoimen tehtävän hakuilmoituksessa tai toimeksiannon tilauksen yhteydessä (4 §).

Hakemuskaavake

Hakemuskaavakkeen A1–A5-kohdat täyttää hakijaorganisaatio ja **B1–E-kohdat** täyttää selvityksen kohde itse. Menettelyn nopeuttamiseksi varmista, että käytät viimeisintä versiota hakemuskaavakkeesta, joka on ladattavissa sivustolta www.supo.fi/turvallisuusselvitykset.

Turvallisuusselvityshakemuksen kohdat vaiheittain:

A1. Turvallisuusselvityksen laajuus

Rastita turvallisuusselvityksen laajuus.

- Perusmuotoisen henkilöturvallisuusselvityksen piiriin kuuluvat tehtävät löytyvät turvallisuusselvityslain 19 §:stä.
- Suppean henkilöturvallisuusselvityksen piiriin kuuluvat tehtävät löytyvät turvallisuusselvityslain 21 §:stä.
- Laajan henkilöturvallisuuden piiriin kuuluvat tehtävät löytyvät turvallisuusselvityslain 20 §:stä.

Ongelmatilanteissa voit prosessin nopeuttamiseksi jo ennakoon ottaa yhteyttä turvallisuusselvitysyksikköön turvallisuusselvityksen perusteiden ja laajuuden arvioimiseksi.

A2. Hakijan tiedot

Henkilöturvallisuusselvitysten hakijaksi merkitään hyväksytyyn organisaation tai henkilön nimi.

Yhteyshenkilö, puhelin ja sähköpostiosoite:

- Merkitse tähän kohtaan hakijaorganisaatiosta sen henkilön yhteystiedot, kuka pystyy antamaan lisätietoja kyseiseen hakemukseen liittyen.
- Huomaathan, että ilmoitamme henkilöturvallisuusselvitysten lopputuloksesta vain Suojelupoliisin hakijarekisteriin merkityille tahoille.
- Selvityksen lopputuloksesta ei ilmoiteta hakemuksen yhteyshenkilölle, ellei hänen tietoja ole ilmoitettu myös hakijarekisteriin yhteyshenkilöksi.

A3. Selvityksen hakemisen peruste

Rastita hakemisen peruste.

- *Nimitys virka- tai työsuhteeseen:* Turvallisuusselvityksen hakija on palkkaamassa turvallisuusselvityksen kohteena olevan henkilön virka- tai työsuhteeseen. Selvityksen hakijana on tällöin selvityksen kohteen työnantaja.
- *Pääsy viranomaisen turvallisuusluokiteltuun tietoon tai tilaan:* Turvallisuusselvityksen hakijana on viranomainen ja selvityksen kohde on saamassa pääsyoikeuden viranomaisen tilaan. Vaihtoehtoisesti selvityksen kohteen työtehtäviin kuuluu viranomaisten salassa pidettävien asiakirjojen käsittely (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999).
- *Koulutukseen hakeutuminen:* Selvityksen kohde on hakeutumassa esimerkiksi vartijan koulutukseen tai muuhun turvallisuusselvityslain 21.2 §:n mukaiseen koulutukseen.
- *Henkilöturvallisuusselvitystodistuksen hakeminen:* Selvityksen hakija hakee todistusta henkilöturvallisuusselvityksen kohteelle. Todistuksen myöntämisen tarpeellisuus on erikseen perusteltava.
- *Turvallisuusselvityksen uusiminen:* Turvallisuusselvitys voidaan poikkeuksellisesti uusita tietyissä lain 54 §:n mukaisissa tilanteissa. Näitä ovat esimerkiksi muutokset selvityksen kohteen työtehtävissä tai muut hänen olosuhteissaan tapahtuneet muutokset, jotka otetaan huomioon selvitystä laadittaessa.

A4. Tehtävän tiedot

- Tehtävän tietoja koskevassa A4-kentässä on tarkoitus esittää kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen henkilöturvallisuusselvityshakemuksen lainmukaisuuden varmistamiseksi (turvallisuusselvityslaki 19–22 §)
- *Tehtävänimike:* Merkitse se tehtävä, jossa henkilö tulee työskentelemään.
- *Yritys/työnantaja:* Täytetään vain, mikäli henkilön työnantaja on joku muu kuin selvityksen hakija.
 - Esimerkki: Selvityksen hakijana on Suojelupoliisi ja työnantajana on Kiinteistöpalvelut Oy
- *Tarkka tehtäväkuvaus (mitä tekee, missä tekee):* Selkeä ja tarkka kuvaus selvityksen kohteen työtehtävän sisällöstä, toimipaikasta ja toimintaympäristöstä.
- *Kuvaus suojattavasta tilasta tai tiedosta (ml. suojattavan tiedon taso):* tarkka kuvaus siitä millaiseen tilaan tai millaiseen tietoon henkilö työtehtävissään pääsee.
- Esimerkkejä:
 - Henkilö saa pysyvän kulkuoikeuden Turun pääpoliisiasemalle.
 - Pääsee tietoliikenneyhteyksien yleisen toimivuuden kannalta merkitykselliseen konesaliin Helsingissä.
 - Työtehtäviin kuuluu ST IV -asiakirjojen käsittely sekä satunnaisesti ST III -asiakirjojen käsittely.
 - Siis konkreettinen kuvaus tilasta tai tiedosta, esim. turvapaikka-asiakirjat.
- Tiedot tehtävänimikkeestä, työnantajasta, tehtäväkuvauksesta ja sen tarkennuksesta on aina täytettävä.

- *Rastita työsuhteen laatu:* Jos työ- tai virkasuhde on määräaikainen, on *määräaikaisuuden ajanjakso aina merkittävä*. Jos hakijaorganisaatiolla ja alihankkijalla on esimerkiksi 6 kuukauden pituinen sopimus, merkitään työsuhteen kestoksi sopimusaika. Työsuhteen laadun ja pituuden määrittää toimeksianto. Mikäli työ- tai virkasuhde on toistaiseksi voimassaoleva, turvallisuus selvitys on voimassa viisi vuotta.
- Esimerkki:
 - Viranomaisen tekee siivoussopimuksen Siivouspalvelut Oy:n kanssa ajalle 1.1.2018–31.12.2018. Tällöin työsuhteen kestoksi merkitään edellä mainittu aika, vaikka siivoojalla olisi toistaiseksi voimassaoleva työsopimus Siivouspalvelut Oy:n kanssa.
 - Kyse on siis selvityksen kohteen / palveluntuottajan palvelussuhteen kestosta hakijaan nähden.

A5. Hakija hakee selvityksen kohteesta lisäksi

- Rastita ne kohdat, joita hakija hakee itse.

B1. Selvityksen kohteen henkilötiedot

- Hakemukseen on laitettava koko henkilötunnus.
- Ulkomaalaisella henkilöllä voi olla suomalainen henkilötunnus. Mikäli sitä ei ole, kirjataan syntymäaika.

B2. Selvityksen kohteen yhteystiedot

- Muista tarvittaessa rastittaa tieto väestörekisterilain 36 §:n mukaisesta turvakiellosta.

C. Perusmuotoista henkilöturvallisuus selvitystä koskevat tiedot

- Ulkomailla asumista koskevien tietojen antaminen ei ole suppeiden henkilöturvallisuus selvityshakemusten käsittelemiseksi pakollista. Tiedoista voi kuitenkin olla hyötyä selvityksen kattavuutta arvioitaessa.
- Tämä tieto tulee kuitenkin merkitä perusmuotoista tai laajaa turvallisuus selvitystä haettaessa

D. Tiedoksiannot ja suostumukset (selvityksen kohde allekirjoittaa ja täyttää)

Hakijaorganisaation on ilmoitettava seuraavat tiedot selvityksen kohteelle:

- *Suojelupoliisi voi haastatella selvityksen kohdetta* hänen yleisistä olosuhteista, ulkomailla oleskelusta ja hänen suhteista muiden maiden kansalaisiin sekä muista sellaisista seikoista, joilla on erityistä merkitystä arvioitaessa hänen luotettavuutta selvityksen perustana olevan tehtävän kannalta (Turvallisuus selvityslaki 23 §).
- *Selvityksen kohteella on oikeus saada pyynnöstä toimivaltaiselta viranomaiselta turvallisuus selvityksen sisältämät tiedot.* Selvityksen kohteelle on ilmoitettava selvityksen lopputuloksesta ja annettava mahdollinen kirjallinen selvitystä nähtäväksi.
- *Allekirjoittamalla turvallisuus selvityshakemuksen selvityksen kohde antaa suostumuksen turvallisuus selvityksen tekemiseen ja turvallisuus selvityslain 51 §:ssä tarkoitettuun nuhteettomuus seurantaan.* Selvitys tehdään tarkistamalla selvityksen kohdetta koskevat rekisteritiedot sekä tarvittaessa selvityksen kohdetta haastattelemalla. Selvitystä ei käytetä muuhun tarkoitukseen. Selvitys on voimassa viisi vuotta, ellei selvitystä ole haettu määräajaksi. Jos selvityksen kohde syyllistyy tai häntä epäillään rikoksesta, voi viranomaisen ilmoittaa tästä työnantajalle kuultuaan ensin selvityksen kohdetta.

- Hakemuksessa tulee **aina** olla **paikka ja päiväys sekä allekirjoitus ja nimenselvennys**. Hakemuksia, joissa ei ole allekirjoitusta ei käsitellä.

E. Hakemuksen liitteet

- Kun selvityksen kohteena on ulkomaan kansalainen, on selvityksen liitteenä aina oltava passikopio tai Schengen alueen kansalaisilta kopio henkilökortista.
- Suppeaan turvallisuus selvityshakemukseen ei tarvitse liittää nimikirjaotetta tai ansioluetteloa. Ansioluettelon tiedoista voi kuitenkin olla hyötyä selvityksen kattavuutta arvioitaessa.
- Perusmuotoisessa turvallisuus selvityksessä nimikirjaote tai CV tulee liittää hakemuksen yhteyteen kun kyse on virkanimityksestä.
- Laajaan turvallisuus selvityshakemukseen liitetään aina nimikirjanote tai sellaisen puuttuessa selvitys koulutus- ja palvelusuhteista
- Laajaan henkilöturvallisuus selvityshakemukseen liitetään aina
 - henkilötietolomake
 - ulkomaansidonnaisuuksia koskeva lomake
 - edellä mainitut lomakkeet tulee myös allekirjoittaa
- Laajaan henkilöturvallisuus selvityshakemukseen tulee lisäksi liittää läheistä koskeva perusmuotoinen henkilöturvallisuus selvityshakemus
- Laajassa henkilöturvallisuus selvityksessä selvityksen kohde haastatellaan
 - Turvallisuus selvitysyksikkö ottaa yhteyttä selvityksen kohteeseen haastatteluajankohdan sopimiseksi

F. Viranomaisen merkintöjä

- Toimivaltainen viranomainen täyttää kohdan F

Lisätietoja hakijalle

- Turvallisuus selvitys ei sido sitä, jonka käyttöä varten selvitys on laadittu.
- Suppea turvallisuus selvitys voidaan useimmiten laatia henkilöstä, joka pääsee työtehtävissään esimerkiksi turvallisuuden kannalta merkittävään tilaan. Tehtävä on yleensä ns. tukitoiminto, johon ei liity asiantuntijaroolia, mutta henkilölle myönnettävät kulkuoikeudet mahdollistavat sen, että ilman erityistä asiantuntemusta voi aiheuttaa vahinkoa yleiselle turvallisuudelle tai muulle yleiselle edulle muutoin kuin infrastruktuuria vahingoittamalla. Pyydämme turvallisuus selvitysten hakijoita kiinnittämään erityistä huomiota hakemuksen perusteluihin edellä kuvattujen työtehtävien osalta.
- Pelkkä yritys luottamuksellinen tai julkinen tieto ei ole peruste suppean turvallisuus selvityksen tekemiselle.
- Yritysten keskinäisiin sopimuksiin liitetty lausekkeet, joissa edellytetään henkilöstön taustojen selvittämistä, eivät itsessään muodosta perustetta turvallisuus selvityksen tekemiselle, eivätkä sido Suojelupoliisia.
- Hakijan on hävitettävä turvallisuus selvityksestä annettu kirjallinen ilmoitus viimeistään kuuden kuukauden kuluttua.
- Turvallisuus selvityksen hakijan on ilmoitettava selvityksen kohteelle selvityksen lopputuloksesta. Jos selvitys on annettu kirjallisena, selvitys on annettava myös nähtäväksi selvityksen kohteelle.